

Tisztelgő főhajtás a kálnoki temetőben

A 147. OEE Vándorgyűlés ünnepi programjának következő színhelyére, Bedő Albert nyughelyére, a kálnoki unitárius temetőbe érkezett meg a résztvevők hosszú menete, az egyesületi zászlók nyomában. A több száz éves „Bedő-tölgy” hatalmas koronájának árnyéka alatt gyűltek össze a kárpát-medencei erdészek, a közjogi méltóságok és a meghívott vendégek, hogy tisztelgő főhajtással emlékezzenek a székely erdész polihisztor sírja előtt.

A magyar erdészek számára e kultikus jelentőségű helyen elsőként Szabó Adél Júlia tiszteletes asszony, majd Bálint Benczédi Ferenc unitárius püspök, a helyi unitárius közösség nevében köszöntötte az ünneplőket.

„Kedves vendégek, kedves itthoniak, szeretettel üdvözlök mindenkit a kálnoki unitárius temetőben, ahol Bedő Albert is pihen. Eszembe jutott egy bibliai gondolat, a názáreti Jézus szavai, ami így hangzik, „Ha ketten vagy hároman összegyűltek az én nevemben, ott leszek én is.” Ezzel a gondolattal üdvözlök mindenkit és hiszem, hogy itt van velünk az Úristen is. Letekint ma ide erre a kicsi falura, amikor közösen egy léleként tudunk ünnepelni. Köszöntelek és kérem az Istent, hogy a mai nap véssődjön be a lelkünkbe, hogy méltó utódjai tudjunk lenni Bedő Albertnek, akinek ugyan sokféle tisztsége volt, mégis egyszerű székely emberként – ahogy papi körben szoktuk mondani – szürke eminenciásként szolgált. Ahogy tesszük most is sokan. Köszönöm és átadom a szót a püspök úrnak!”

„Tisztelt emlékezők, kedves kálno-

ki unitárius és nem unitárius keresztény testvéreim. Az emlékezés hozott bennünket erre a helyre. A Kárpát-medence különböző vidékeiről indultunk el sok-sok gondolattal, sok-sok érzéssel és merem hinni, hogy a délelőtti, meg a mostani és az esti együttlét megszüli bennünk a közös tettet, gondolatot, akaratot és érzést, hogy nem külön-külön utakon, hanem egy lélekkel és egy akarral építjük itt a Kárpát-medencében a magyar jövőt.

A magyar unitárius egyház híveinek nevében tisztelettel és szeretettel köszöntöm itt az évszázados tölgyfa alatt az egybegyűlteket. Az újszövetségből egy gondolat elevenedik meg: „Emlékezzetek azokról, akik előttetek jártak figyelvén az ő életükre és kövessétek hitüket.” Öröm hogy ezen a mai napon együtt ünnepelhetünk, de nem csak emlékezünk, hanem a ránk váró feladatok és köteleességek teljesítéséhez együtt erőt gyűjtünk.

Wass Albert Mese az erdőről című írásában a következőket írja „Hallgass meg engem édes jó istenem, lám oda adtad angyaltársaimnak a jóságot meg a szeretetet meg a békességet, de ők bizony nem érnek velük semmit, amíg az emberek szíve zárva marad. Add nekem az erdőket és én majd megnyitom velük az emberek szívét.” A mese szerint az angyal kérése meghallgatásra talált, mert ma is megnyílik az ember lelke és szíve, ha csodálatos izgalmakkal tele és titkokkal teljes erdőkben jár.

Az ember, mint teremtmény Isten gyermeke és munkatársa, ennek a csodálatos világnak, ennek a paradicsom-

nak a közepében él. Feladata, hogy megismerje a teremtett világot és a benne lakozó Isteni erővel tovább hirdesse, erősítse Isten dicsőségét.

A teremtett világban nem lehet csak uralkodni, hanem rá kell hangolódni arra a rendre, harmóniára, amelyről az erdők is oly szépen vallanak és tanítanak.

Bedő Albert az erdő szerelmese. Ennek a varázslatnak az ígézetében élt. Az erdőben megtapasztalt életerő gazdagsága vezette életútját. Felelősen gondolkodott és cselekedett. A háromszéki székely unitárius család amelyből vétetett, szívébe ültette az Isten félelmet, a szolgáló szeretetet. Itt tanulta meg a fegyelmezett munkavégzést, az odafigyelést az egyszerű cserjétől a kemény tölgyig. Élete során az erdőben rejlő gazdagságot és erőt nem kihasználni akarta, hanem felhasználni nemzetünk erősítésére. A biztos jövőt adó felelősségteljes erdőgazdálkodás volt szívügye, melyet örökségül hagyott ránk. A ma embere mesterséges világot hozott létre beton és üvegalitkába élve, elveszítette kapcsolatát a természettel, s ha törődik is vele legyőzni és uralkodni akar felette. Nem veszi észre, hogy ő is csak része az egésznek, az erdőnek, a mezőnek, hogy minden felelőtlen cselekedetével nem csak a természetet, de önmagát is halálra ítéli.

Ezen a napom, egy gyermekkoromban olvasott, a székelyudvarhelyi erdészeti hivatal bejáratánál kiírt imádságot osztanék meg veletek. Az erdő fohászát.

„Vándor, ki elbaladsz mellettem ne emelj rám kezet. Én vagyok tűzbhelyed melege hideg téli éjszakákon. Én vagyok tornácod barátságos fedele, melynek árnyékába menekülsz tűző a nap elől. És gyümölcsöm oltja szomjadat. Én vagyok a gerenda mely házadat tartja és én vagyok asztalod lapja. Én vagyok az ágy, amelyben fekszel, a deszka amelyből csónakod építed. Én vagyok házad ajtaja, bölcsöd fája, koporsód fedele. Vándor ki elmegy mellettem hallgass meg kérésem. Ne bánts!”

Az Istenben bízó keresztény ember kötelessége hogy a rá bízott drága kincset őrizze. Az erdő pedig nagy kincs. Felbecsülhetetlen érték az Isten által teremtett világban. Ezt a kincset, ez az értéket szolgálta Isten iránti alázattal, teremtett világa iránti szeretetben Bedő Albert egy életen át. Ezt hagyta ránk örökségül.

Emléke legyen áldott, példája találjon követőkre minden nemzedékben. Az egy örök Isten igaz áldása és szeretete hallgassa meg a mi könyörgésünk, szentelje meg a mi egybegyűlésünk, és adjon erőt, hogy Jézus példája alapján Isten országát építsük e földi világban. Isten áldja!”

Az OEE főtítkára ezután felkérte *Zambó Pétert*, az OEE elnökét, hogy tartsa meg ünnepi beszédét.

„1866. december 9-re volt az akkor úgynevezett „Magyar Erdész-egylet” rendkívüli nagygyűlése Pestre összehívva. Két napon át tartott amaz emlékezésünkre méltó közgyűlés, melynek munkássága létrehozta a mai Országos Erdészeti Egyesületet, megállapítá az új és erős életre hívott egyesület szervezeti szabályait – kimondva, hogy az egylet a székelyhelyét Pozsonyból Pestre helyezi át.”

Tisztelt Köztársasági Elnök Úr, Miniszterelnök-bélyettes Úr, Miniszter Úr, Elnök Urak, Püspök Urak, Tiszteletes Asszony, Tiszteendő és Tiszteletes Urak, Polgármester Urak, Tisztelt Kárpát-medencei Erdészek, Hölgyeim és Uraim!

Ezt a visszatekintést *Kálmoki Bedő Albert* szerkesztői jegyzetéből merítettem, amit 1891-ben, az akkor huszonöt esztendőes Egyesületről az Erdészeti Lapokban közölt.

Legnagyobb erdészünk nyughelyén, Önökkel együtt tisztelgek az immár másfél évszázadot jubiláló Országos Erdészeti Egyesület huszadik elnökeként!

Különös szeretettel köszöntjük e hét-száz éves település körünkhöz csatlakozó lakosait, az unitárius közösséget, amelynek *Bedő Albert* is a tagja volt.

Csak a legnagyobbaknak adatik olyan megbecsülés, ami *Bedő* személyét övezi. Bizonyosságát adta, hogy ki-magasló teljesítménnyel és egyenes gerinccel, egyszerű származásból is elérhető a társadalom magaslatai.

Unitárius családjából hozott nemes egyszerűségére, emberségére építette fel az életét. Tehetségével, szorgalmával és erős akaratával, szakadatlanul fejlesztette magát. Beiratkozott a magyar erdészet, az államigazgatás, a kultúra, a tudomány, az egyház és a politika Panteonjába.

Elért eredményeit, hivatali és társadalmi tisztségeit felsorolni is szinte lehetetlen.

Bedő Albert 1864-ben végzett a Selmeci Akadémián. *Divald* és *Wagner* mellett munkálkodott a magyar nyelvű erdészeti kultúra megteremtésén. A közreműködésével indult útjára 1862-ben az Erdészeti Lapok, és bontott zászlót 1866-ban az Országos Erdészeti Egyesület. Lapunknak a kezdettől a

munkatársa, huszonhét évig a szerkesztője volt. 1873-ban ő kezdeményezte a folyóirat egyesületi tulajdonba vételét.

Államigazgatási pályája 1868-ban indult. Főerdőmester, majd főerdőtanácsos lett. Soha nem feledkezett meg származásáról, a „megszegényedett és otthonaikért remegő” székelyekről. Közéleti helyét is kihasználta a székelység javára. Kidolgozta a székelyföldi erdők kezelési alapelveit. *Divald Adolf* és *Wagner Károly*val közreműködött az első modern erdőtörvény 1879. évi megalkotásában.

Az Egyesületnek *Bedő* az első titkára, 1880-tól az első alelnöke, majd tiszteletbeli elnöke lett.

Tevékenysége a Monarchia erdészeti motorjává tett OEE minden eredményéhez hozzájárult.

Alkotmány-utcai székházunk, szakkönyvtárunk és az első magyar erdészeti múzeum is az ő közreműködésével létesült. Kulcsszerepe volt az állami erdészkiállítás megindításában.

Zambó Péter ünnepi beszéde a Bedő-tölgy alatt

Bedő Albert tudományos munkásságát publikációk száza tükrözik, közöttük 1885-ben tartott akadémiai székfoglalója Magyarország erdőségeiről. Ennek továbbfejlesztése a Millennium évében jelent meg, a reprint kiadásban ma is közismert térképmelléklettel.

Érdemeit a *Ferenc József Tudományegyetem* tiszteletbeli doktori címmel ismerte el.

Intézkedésére, hazánkban elsőként az erdészetben terjedt el a metrikus mértékrendszer.

A nyugdíjazásával politikai pályára lépett – országgyűlési képviselő, majd a

Székely Egyesület elnöke lett, a Székely Kongresszus társelnöke és vezérszónoka volt. Harcolt Székelyföld fejlesztéséért, az erdőgazdálkodás és a faipar modernizálásáért. Hozzájárult a Budapesti Unitárius Egyházközség megalakulásához, ahol gondnokként szolgált.

Csaknem nyolcvan esztendőt élt. Az Egyesület búcsúztatta, végakarátának megfelelően temették el itt, édesanyja sírjának közelében. Ismertsége és elismertsége példátlan az erdészek között. Több iskola, alapítvány, valamint a tölgyek egyik változata őrzi a nevét. Róla nevezték el az OEE első emlékművét, mely az évtizedek alatt a szakma legnagyobbra értékelt kitüntetésévé vált.

Kortársai mindenkor példaképüknek tartották – és ezt tesszük mi, az utódok is!

A Kárpát-medence az erdei életközösségét tekintve, Európában a legváltozatosabb vidék. E tájnak is gyöngyszeme a Székelyföld. Itt az ember és az erdő évszázadokon át szimbiózisban létezett egymással, az Élet minden tekintetben az erdőről szólt. Adottság volt tehát, hogy ez a vidék váljon a magyar erdészeti szaknyelv bölcsőjévé. Egy lépésre vagyunk annak a folyamatnak a megértésétől, amit a kezdetektől az Egyesület, benne *Bedő* munkássága szervezett és katalizált.

Szaknyelvünk virágoztatta fel az erdészeti tudományát és gyakorlatát – ami visszahatva, felemelte Erdély gazdaságát, a székelyek megélhetését. Mindezt, napjainkban újra megerősíti az erdővagyon öröndetes visszakерülése.

A közös szaknyelv az összetartozás kovásza a Kárpát-medence magyar erdészei között, akik a szülőföldjükön tesznek, dolgoznak nemzeti eszménk képviseletéért. A székely erdőgazdaság életre keltésében, a vidék vasúthálózatba kötésével, kulcsszerepe volt még „Erdély Széchenyijének”, azaz *Mikó Imre grófnak*. Ő nem melleleg a sepsiszentgyörgyi Közgyűlésnek otthont adó kollégium alapítója, amiről háromnyelvű táblával fogunk megemlékezni.

Egyesületünk, ha eleink idején képviselt súlyát nem is közelítheti meg, jól teljesít a kortárs civil szervezetek között. Törekvéseinket szolgálják az Egyesületben kiérlelt ismeretek, társadalmi kapcsolatok.

Képesek vagyunk szakmák és érdekek szektorsemeleges összehangolására. Szerény közreműködésünk is hozzájárul ahhoz, hogy erdészeti tudásunk teljesítménye a gazdálkodás színvonalában, fenntarthatóságában ma magasabb szintű, mint számos más európai országé.

Elősegítettük, hogy erdőterületünk csaknem megduplázódjék egy évszázad óta. Összeegyeztetjük a faanyagtermelést az erdők társadalmi szempontból fontos más szolgáltatásaival. Valljuk, hogy az erdésznek az ökoszisztéma minden eleméről gondoskodnia kell.

Száztiz esztendeje, negyvenéves fenállásunk ünnepén hangzottak el *Bánffy Dezső* báró elnöki gondolatai. Ma is érvényesen meríthetők belőlük: „*Midőn öntudattal tekintünk a múltra, a jövőre is figyelemmel kell lennünk. A gazdasági életben bevezetett helyzet nincs és nem is lehet. Azon vezérszerep, melyet az Egyesület eddig a saját szakmájában betöltött, további kötelezettségeket ró ránk. Amit építettünk, azt fenntartani, a rohamosan alakuló viszonyokhoz alkalmazkodva fejleszteni kötelességünk!*”

Röviden a további feladatokról. Ha meg akarjuk tartani korábbi szerepünket, képesnek kell maradnunk az iránymutatásra. A legkorszerűbb, tudományterületeket integráló, a trendeket ismerő, európai szintű szakmaiságra lesz szükség.

Szakunkat a fenntarthatóság igénye hozta létre. Ez ma minden korábbinál sürgetőbb kérdés. Nem használhatjuk korlátlanul bolygónk erőforrásait, nem nyújtózkodhatunk tovább, mint ameddig a takarónk ér. Szeretnénk Egyesületünk tekintélyét ennek a szolgálatába állítani.

Szorosabbra kell fonnunk együttműködésünket a régióink országainak szakmai szervezeteivel.

Ennek érdekében, Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr védnöksége mellett, meghívjuk Magyarországra a Visegrádi Négyek erdészeti egyesületeinek képviselőit. Aki nemes célokra tör, az legyen bátor! Merjünk nagyot álmodni az Egyesületben!

Megfontolt kitalással kell munkálkodnunk nagyobb céljaink elérésén, egy idősotthon megvalósításán és a Székházunkhoz fűző jogviszony megszerzésén is. Képesek lehetünk rá, ahogy képesek voltunk a Székelyföldre elhozni a vándorgyűlést.

Rendületlenül ápolnunk kell Selmec szellemét, amit az egyetemese örökség részének tekintünk. Mindezt természetesen azért is, hogy jó legyen az Egyesület tagjának lenni!

Elődeinkre tekintve és a jövőt formálva, nem feledhetjük *Madas Andrásnak* a századik évfordulón adott figyelmeztetését: „*Megnyilatkozásainkat, tetteinket az utókor basonlóan mérlegre fogja tenni. Mert nincs még egy szakma, ahol az ember tevékenységét olyan*

pontosan lebessen két generáció után lemérni, mint az erdészet!”

Tisztelt Helybeliek! Köszönjük, hogy ünnepi rendezvényünket befogadták, és áldozatos munkával segítették az előkészítést! Köszönjük, hogy hozzánk csatlakozva, személyes főhajtásukkal is megtisztelik Bedő Albert emlékét! A mai nap is erősíti az összetartásunkat, hozzásegít ahhoz, hogy Kálnok igazi erdész zárandokhely legyen.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Selmec, Budapest és Kálnok... Bedő Albert személye a Kárpát-medencét összefogó kapocs történelmi korok és emberek, törekvések, érdekek és szervezetek között. Jubileumi vándorgyűlést ezt az összetartozást fejezi ki. Köszönöm, hogy együtt lehetünk!

Örökké éljen és virágozzék az Országos Erdészeti Egyesület!”

Az elnöki beszédet követően a vándorgyűlések hagyományos megemlékezésére került sor, melyen *dr. Sárvári János*, Bedő Albert díjas erdőmérnök, könyvtárunk őre segítségével a legutóbbi éves találkozó óta elhunyt kollégákról és tagtársakról emlékezett meg az OEE tagsága.

Ambrus Tivadar erdőmérnök, *Ács Kornél* erdész, *Bajtel Péter* erdész technikus, *Bartucz László* erdész technikus, *Békei Tibor* erdőmérnök, *Béky Albert* erdőmérnök, *Berényi Gyula* erdész technikus, egyéb felsőfokú végzettségű, *Bezzegh János* erdész technikus, *Bicsák József* erdész technikus, *Bódi Géza* erdész technikus, *Borsodi József* erdőmérnök, *Bozsó László* erdőmérnök, *Czók Gyula* erdész technikus, *Csáki Imre* erdőmérnök, *Csillag Béla* egyéb középfokú végzettségű, *Eőry Gyula* erdőmérnök, *Dr. Fadgyas Kálmán* Bedő Albert díjas erdőmérnök, *Farkas István* erdész technikus, *Dr. Fekete Gyula*, *Főglein László* erdőmérnök, *Frank László* erdőmérnök, *Gáncs Ferenc* erdész technikus, *Gáspár-Hantos Géza* Bedő Albert díjas erdőmérnök, az Egyesület egykori főtitkára, tiszteletbeli tagja, *Gede Lajos* erdész technikus, *Golovics Menyhért* erdőmérnök, vitéz *Hábel György* erdőmérnök, *Haják Gyula* erdőmérnök, az Egyesület tiszteletbeli tagja, *Hajdú András* erdész technikus, *Hámos Béla* erdész technikus, *Hegedűs László* erdész technikus, *Horváth István* erdész technikus, *Izsépi Attila* erdőmérnök, *Jamrik István* erdőmérnök, *Karczag Tibor* erdőmérnök, *Kis Lajos* erdő-

mérnök, *Kiss András* vadgazda mérnök-tanár, *Kiss Gábor* erdész technikus, *Kovács Zoltán* erdész technikus, *Kőrös László* erdőmérnök, *Kulics János* erdész technikus, *Kuslics Péter Pál* erdész technikus, *Kutasi László* erdész technikus, *Mag József* erdőmérnök, *Malekovics János* erdész technikus, *Markó Zoltán* erdész technikus, *Matyasovszky András* Decrett József díjas erdész technikus, *Mészáros Gyula* Bedő Albert díjas erdőmérnök, történész, *Mosonyi Alajos* erdőmérnök, *Nádor Ferenc* könyvelő, *Németh Imre* erdész technikus, *Oroszlány András* erdőmérnök, *Dr. Ott János* erdőmérnök, *Peták István* újságíró, *Petrákovics Károly* erdész technikus, *Péter Ferenc* agrármérnök, *Ponicsán Tibor* egyéb felsőfokú, *Dr. Rácz Antal* erdőmérnök, *Radics Gyula* erdész technikus, *Scheinpflug József* erdész technikus, *Schmidt Ferenc* erdőmérnök, *Schwarz Dezső* erdőmérnök, *id. Simsay István* okleveles erdőmérnök, *Dr. Sipos Árpád* erdőmérnök, *Sipos István* erdész technikus, *Sipos László* erdész technikus, *Sőth Ervin* erdőmérnök, *ifj. Szabados József* erdész technikus, *Szabó János* erdőmérnök, *Szy Ferenc* erdőmérnök, *Utassy Béla* erdész technikus, *Vadas Ferenc* erdőmérnök, *Ván László* Bedő Albert díjas erdőmérnök, *Varga Béla* erdőmérnök, *Venyercsán Pál* erdőmérnök, *Dr. Vogl Hubertné*, *Zorvan Györgyné Müller Klára* Bedő Albert díjas erdőmérnök.

Az elhunytakra emlékezés, a kegyelet pillanatai után Szabó Adél Júlia tiszteletes asszony és *Kiss László*, az OEE általános alelnöke leplezte le a Bedőtölggy tövében újonnan felállított Bedő Albert emléktáblát.

Majd a tölggy koronájának árnyékából a köztársasági elnök vezetésével Bedő Albert sírjához vonultak át az ünneplők, ahol a magyar nemzet nevében Áder János, a magyar kormányzat nevében dr. Semjén Zsolt és dr. Fazekas Sándor, az Országos Erdészeti Egyesület és az erdélyi szakemberek nevében Zambó Péter és Tamás Sándor, illetve Kálnokot képviselve Szabó Adél, *Tóth Anna* (református lelkész asszony) és Kisgyörgy Sándor helyezték el a megemlékezés koszorúit.

Az ünnepséget az erdész himnusz hangjai, emlékszóg beverés és az OEE Erdélyi Helyi Csoport vezetésével emlékfá ültetés zárta.

Szerkesztette és képek:
Nagy László